

# MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİ KAPSAMINDA KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNE YANSIMASI

**Damla BULUT\***

## Özet

Araştırmanın amacı, müzik öğretmeni adaylarının, üniversitelerin eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalları lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin, öğretmenlik uygulaması dersine yansımaya yönelik görüşlerini tespit etmektir. Bunun yanında araştırmada belirtilen tespitler doğrultusunda, müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin, öğrenim görülen üniversite, mezun olunan lise türü, yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından farklılık gösterme durumunun incelenmesi de amaçlanmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda ilgili veriler kaynak taraması yapılarak ve örneklem grubuna anket uygulanarak elde edilmiştir. Araştırma bulguları doğrultusunda, müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin, öğretmenlik uygulaması dersine büyük ölçüde yansıdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında öğrenim görülen üniversitenin ve cinsiyetin müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğu saptanmıştır.

**Anahtar Sözcükler:** Müzik eğitimi, müzik öğretmeni, lisans programı, öğretmenlik meslek bilgisi, öğretmenlik uygulaması dersi

## Giriş

Günümüzde öğretmenin önemi, görev ve sorumlulukları giderek artmaktadır. Öğretmenlerin her zamankinden daha fazla çalışmaları, toplumun ve ülkenin istediği insan gücünü ve insan tipini yetiştirmeleri gerekmektedir. Bu zor ve önemli görevi yerine getirebilmeleri için de öğretmenlik mesleğinin inceliklerini, kurallarını ve kişilik özelliklerini kazanmış olmaları gerekmektedir (Ertuğrul, 2006, 13). Bu gereklilik, büyük ölçüde öğretmenin hizmet öncesi eğitiminde nitelikli bir eğitim programından geçmesi ve öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği niteliklere sahip olması ile olanaklıdır (Akbaşlı vd., 2009, 276). Bu niteliklerin yanında öğretmenlerin, öğretme-öğrenme sürecine yönelik olarak, planlama, öğretim süreci, sınıf yönetimi, iletişim, ölçme ve değerlendirme yeterliklerine de sahip olması gerekmektedir. Öğretmenlerin, istenilen yeterlikleri kazanılabilmesi için de meslek öncesinde özel bir eğitimden geçirilmesi zorunludur (Celep vd., 2005, 26-39).

\* Doç. Dr.; Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi ABD

Ülkemizde öğretmen yetiştirme konusunda uygulanan programlar incelendiğinde günümüze gelinceye kadar pek çok farklı içerikte düzenlendikleri görülmektedir. Ancak içeriği ne olursa olsun 1940 yılından şimdiye kadar uygulanan tüm öğretmen yetiştirme programlarının ortak yönü, “Genel Kültür”, “Alan Bilgisi” ve “Öğretmenlik Meslek Bilgisi” derslerini içermesidir. Buna yönelik olarak Milli Eğitimi Temel Kanunu’nda (1973) da öğretmenlik mesleğine hazırlığın genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlandığı, öğretmenlerin istenilen nitelikleri kazanabilmeleri için, hangi öğretim kademesinde olursa olsun, yüksek öğrenim görmelerinin gerektiği vurgulanmıştır (Süer, 1980, 32).

Son olarak 1997 yılında gerçekleştirilen geniş kapsamlı yeniden yapılanmanın ardından geçen on yıllık bir uygulamadan sonra, programların güncellenmesi ile 2007 yılında yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemenin amacı, 1997-98 yapılanmasını değiştirmek değil, programların güncellenmesi ve modelin aksayan yönlerini düzenlemeye yöneliktir (YÖK, 2007, 62). Söz konusu düzenlemede, her programın özellikleri de dikkate alınarak, programların kompozisyonunda esnek bir düzenlemeye gidilmiş; alan ve alan eğitimi dersleri %50-60, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri %25-30 ve genel kültür dersleri %15-20 oranlarında olacak biçimde belirlenmiştir (YÖK, 2007, 64).

Belirlenen oranlarda düzenlenen dersler ile eğitim sürecinden geçen ve bu eğitimini en iyi şekilde alan bir öğretmenin; öğretme, yönetim, alan uzmanlığı ve öğrenci danışmanlık görevlerini etkinlikle yerine getirmesi beklenmektedir. Bu beklenti doğrultusunda öğretmenin, geniş bir günlük yaşam kültürü olmalıdır. Öğretmen, öğrencisinin günlük yaşama dönük sorularını yanıtlayabilmelidir. Toplum yapısını, çevresinde olup bitenleri bilmelidir. Bunun yanında, eğitimini sürdüreceği ders alanı hakkında iyi yetişmelidir ve en önemlisi, öğretmen bildiğini nasıl öğreteceğini bilir. Bunun için öğretmenin yeterli meslek bilgisine sahip olması gereklidir (Türkoğlu, 2005, 50-51). Dolayısıyla öğretmenlik mesleği, öğretme çabalarının, öğretme görevlerinin, öğretme işinin veya öğretme uğraşısının kararlılık ve süreklilik kazanarak meslekleşmesiyle oluşur (Uçan, 2010, 83), öğretmenlik meslek bilgisi ile kazanılır. Bu bakımdan öğretmenlik yapacak bireylerin mutlaka öğretmenlik meslek bilgisine sahip olması gerekir. Aksi takdirde bu mesleğe sahip olmadan sınıflara giren kişilerin yaratacakları sorunlar toplumun geleceğinde ciddi tehlikeler meydana getirecektir (Küçükahmet vd., 2004, 6).

Goodlad’a göre, hizmet öncesi öğretmen eğitimi programlarının beklentilerinden birisi de, öğretmenlerin, öğretmenlik meslek bilgisi konusunda güçlü bir alt yapıya sahip olmalarını sağlamasıdır (Gökçe ve Demirhan, 2005, 188). Her kademe ve tipteki okul için öğretmen yetiştirmede esas olan öğretmenlikle ilgili bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar, öğretmen adaylarına öğretmenlik meslek bilgisi programlarıyla kazandırılmaktadır. Bu programda yer alan derslerin hepsi de öğretmenin mesleğinde başarılı olabilmesi için gereklidir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1997, 14).

Ülkemizde, üniversitelerin eğitim fakültelerinde yer alan, öğretmen yetiştirme programlarında; Eğitim Bilimine Giriş, Gelişim Psikolojisi, Program Geliştirme ve Öğretim, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri I, Bilim Tarihi, Okul Deneyimi, Ölçme ve Değerlendirme, Seçmeli Ders, Sınıf Yönetimi, Rehberlik, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Öğretmenlik Uygulaması,

## ◆ Damla Bulut

Özel Öğretim Yöntemleri II, Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları, Alan Eğitiminde Araştırma Projesi adlı öğretmenlik meslek bilgisi dersleri bulunmaktadır (YÖK, 2007, 67). Öğretmen yetiştiren kurumların temel amaçlarından biri, öğretmenlik formasyonu kazandırıcı teorik bu dersler ile öğretmen adaylarına istenilen öğretmenlik niteliklerini kazandırmaktır (Şişman ve Acat, 2003, 239).

Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri içerisinde, öğretmen adaylarının hizmet öncesi edindikleri öğretmenlik ile ilgili teorik bilgi ve becerileri içeren yeterliklerin okul ortamında uygulanarak pekiştirilmesine imkân veren “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin öne çıktığı söylenebilir. Çünkü, mesleki eğitim uygulamalarının başında gelen öğretmenlik uygulaması dersi, öğretmenlik mesleğine yönelik uygulama ve etkinliklerinin yer aldığı, öğrencilerin hizmet öncesinde mesleğe ilişkin beceri ve deneyim kazandığı, görüş ve kanaatler oluşturdukları bir derstir. Bu dersin öğrencilerin öğretmenlik becerileri üzerindeki etkisi, hiç şüphesiz ki büyük önem taşımaktadır (Karadüz vd., 2009, 441).

“Öğretmenlik Uygulaması” dersi, müzik öğretmeni yetiştiren programlardaki alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin uygulama çalışmaları ile bütünleşmesini sağlayan, müzik öğretmeni adayının kazanmış olduğu yeterlikleri bir okul ortamında deneyip geliştirebilmesi ve mesleğinin gerektirdiği özellikleri kazanabilmesi için planlanan bir derstir (Kılıç, 2007, 5). Bu ders ayrıca, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri aracılığıyla öğretmen adaylarına mesleğin gerektirdiği nitelikleri ve yeterlikleri kazanmaları konusunda uygulamaya yönelik tamamlayıcı olan en önemli derstir.

Cabaroğlu, öğretmenlik uygulamasının öğretmen adaylarına sağladığı yararları şöyle sıralamıştır (Şahin, 2005, 274):

- Fakültede öğrendikleri yöntem ve teknikleri uygulama olanağı bulurlar,
- Kendilerine özgü öğretim biçimi geliştirirler,
- Kendi kendilerine değerlendirmeyi öğrenirler,
- Gerçek sınıf ortamında öğrenciler ve sorunlarıyla ve onların başarılarını etkileyen etmenlerle yüz yüze kalarak yaşantı kazanırlar,
- Uyguladıkları yöntem ve tekniklerin danışmanları ve rehber öğretmenleri tarafından yapıcı bir şekilde eleştirilmesiyle, iyi ve kötü yönlerini görüp, eksikliklerini giderebilirler.

Öğretmen adaylarının söz konusu alanlardaki gelişmelerini sağlayan “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin farklı ağırlıklarda da olsa geçmişten günümüze kadar var olan tüm öğretmen yetiştirme programlarında mutlaka yer aldığı görülmektedir. Hatta 1997 yılı yapılanmasında öğretmen yetiştirme programlarında okullarda uygulamaya ayrılan zaman önemli ölçüde arttırılmış ve bu kapsamda öğretmen adaylarının meslekte gereksinim duyacakları öğretmenlik deneyimini gerçek ortamda yani okullarda kazanması öngörülmüştür (YÖK, 1998, 29-31). Bu doğrultuda YÖK “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin içeriğini; her hafta bir günlük plan hazırlama, hazırlanan planı uygulama, uygulamanın okuldaki öğretmen, öğretim elemanı ve uygulama öğrencisi tarafından değerlendirilmesi, değerlendirmeler doğrultusunda düzeltmele-

rin yapılması ve tekrar uygulama yapılması, dosya hazırlama (YÖK, 2011) olarak belirlemiştir. Bu içeriğin değerlendirilmesine yönelik oluşturulan “Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu”nu yayınlamıştır (YÖK, 2010). “Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu”nda öğretmen adaylarının:

1. Konu alanı ve alan eğitimi kapsamında yer alan, konu alanı bilgisine ve alan eğitimi bilgisine,
2. Öğrenme-öğretme sürecinde planlamaya, öğretim sürecine, ders başında sınıf yönetimine, ders süresinde sınıf yönetimine, ders sonunda sınıf yönetimine ve iletişime,
3. Değerlendirme ve kayıt tutmaya,
4. Diğer mesleki yeterliklere, yönelik olarak kazanmaları beklenen yeterlikler yer almaktadır.

Öğretmen adaylarının bu yeterlikleri kazanmış olmaları onların, öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde edindikleri bilgi ve becerileri öğretmenlik uygulaması dersine yansıttıklarının bir göstergesidir. Ayrıca öğretmen adaylarının, hizmet içi eğitim ve öğretim sürecinde daha etkin ve yeterli bir öğretmenlik meslek bilgisi donanımına sahip olarak derslerini işleyebilmelerini sağlayıcı önemli bir unsurdur.

Türkiye’de üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören tüm öğretmen adayları gibi müzik öğretmeni adayları da öğretmenlik meslek bilgisi dersleri aracılığıyla, öğretmenlik donanımlarını kazanmakta ve böylelikle hizmet içi eğitime hazırlanmaktadır. Bunun yanında dört yıl süren müzik öğretmenliği eğitim yaşantıları sonucunda sanatsal ve eğitsel donanımlara sahip olarak öğretmenlik mesleğine adım atarlar. Öğretmenlik mesleğinin küçük bir provası olan ve dördüncü sınıfın ikinci yarısında yer alan “Öğretmelik Uygulaması” dersi, müzik öğretmeni adaylarının dört yıl süresince sahip oldukları donanımların farkına varmaları, uygulamaları ve sonucunu değerlendirmeleri açısından önemli görülmektedir (Sazak, 2003, 151).

Bu bağlamda, müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde kazandıkları yeterliklerinin, öğretmenlik uygulaması dersine yansımalarının incelenmesi:

1. Teorik bilgi ve becerileri içeren öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin işlevselliği ile öğretmenlik uygulaması dersine yönelik olma durumunun,
2. Teorik bilgi ve becerileri içeren öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile uygulama içerikli öğretmenlik uygulaması dersinin birbirleriyle olan ilişkisinin ve
3. Uygulama içerikli öğretmenlik uygulaması dersinin etkililiğinin tespiti için büyük önem taşımaktadır.

### **Amaç**

Araştırmada;

- Müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımalarına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi ve

## ◆ Damla Bulut

- Söz konusu tespitler doğrultusunda, müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin, öğrenim görülen üniversite, mezun olunan lise türü, yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından farklılık gösterme durumunun incelenmesi amaçlanmıştır.

### Önem

Araştırma, müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterlikleri meslek yaşantılarına aktarabilme, uygulayabilme ve pekiştirme olanağını sağlayan öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşlerini tespit etmeye ve tespit edilen görüşlerin öğrenim görülen üniversite, mezun olunan lise türü, yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından incelenmesine olanak vermesi bakımından önemlidir. Ayrıca araştırma, öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin işleyişine ve uygulamalarına yönelik müzik öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda söz konusu derslerin uygulamadaki görünümünün daha işlevsel olabilmesine yönelik öneriler geliştirmesi bakımından da önem taşımaktadır.

### Yöntem

Araştırma betimsel niteliktedir. Araştırmanın evrenini; İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarının 4. sınıfında öğrenim gören müzik öğretmeni adayları, örneklemini ise 2009-2010 eğitim öğretim yılında söz konusu bölgelerde bulunan ve merkez-merkeze yakın-merkezden uzak olacak şekilde tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen Niğde, Erzincan, Harran, Atatürk ve Cumhuriyet Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının 4. sınıfında öğrenim gören 97 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın veri toplama aşamasında ilgili veri toplama aracı, araştırmacı tarafından gerekli izinler alındıktan sonra örneklem grubundaki tüm 4. sınıf öğrencilerine uygulanmak üzere posta yoluyla ilgili kurumlara gönderilmiştir. Ancak bu aşama için ayrılan süre içerisinde Cumhuriyet Üniversitesi'nde öğrenim gören ilgili anket uygulanmadığı için bu üniversiteden ilgili dönüt alınamamıştır. Böylelikle Cumhuriyet Üniversitesi araştırmanın örneklem grubundan çıkarılmıştır.

Araştırmada konunun kuramsal temellerinin oluşturulması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Bunun yanında müzik eğitimi anabilim dallarının 4. sınıfında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımalarına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla söz konusu öğretmen adaylarına anket uygulanmıştır. Uygulanan anket araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Geliştirilen ankete, YÖK tarafından oluşturulan "Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu"nda ([www.yok.gov.tr](http://www.yok.gov.tr)) yer alan maddeler temel oluşturmuştur. Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Anketin yapı geçerliliği ve güvenilirliğini belirleyebilmek için ise 2010 yılının Şubat ayında Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalının 4. sınıfında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarından oluşan 27 kişilik pilot gruba ön deneme yapılmıştır. Ön deneme sonuçları doğrultusunda 46 soru olarak hazırlanan anketin güvenilirliğinin göstergesi olarak alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre ölçeğin hesaplanan cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ,97 olarak tespit edilmiştir.

Ankette yer alan aralıkların eşit olduğu (4/5) düşüncesinden hareket ederek seçeneklere ait sınırlar: Hiç Katılmıyorum (1) 1.00 -1.80; Az Katılıyorum (2) 1.81-2.60; Orta Ölçüde Katılıyorum (3) 2.61-3.40; Büyük Ölçüde Katılıyorum (4) 3.41-4.20; Tamamen Katılıyorum (5) 4.21-5.00 olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen veriler istatistiksel işlemlere tabii tutulup analiz edilmiştir. İstatistiksel çözümler için SPSS paket programından yararlanılmıştır.

Anılan paket programdan yararlanarak;

1. Müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımaya yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bunun için frekans (f), aritmetik ortalama ( $\bar{X}$ ) ve standart sapma (ss) hesapları yapılmıştır.

2. Müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımaya yönelik görüşleri arasında öğrenim görülen üniversite, mezun olunan lise türü ve yaş değişkenleri açısından farklılık olup olmadığının belirlenmesinde aritmetik ortalama ( $\bar{X}$ ), standart sapma (ss), One-Way Anova Tekniği ve Scheffe testi uygulanmıştır.

3. Müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımaya yönelik görüşleri arasında cinsiyet değişkeni açısından farklılık olup olmadığının belirlenmesinde ise Independent-Samples T Test uygulanmıştır.

Görüşler arasındaki farklılıkların test edilmesinde anlamlılık düzeyi  $\alpha = 0.05$  alınmıştır.

### Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma verileri doğrultusunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır.

**Tablo 3. 1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımaya Yönelik Görüşleri**

Lisans eğitimde almış olduğum, "Öğretmenlik Meslek Bilgisi" derslerinde (Eğitim Bilimine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ölçme ve Değerlendirme, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri, Rehberlik, Okul Deneyimi, Türk Eğitim Sistemi ve Özel Eğitim) kazandığım yeterlikler "Öğretmenlik Uygulaması Dersi"nde;	f	$\bar{X}$	ss
<b>A. KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİNDE</b>			
<b>a. Konu Alanı Bilgisine Yönelik Olarak</b>			
1. Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilmemi sağladı	97	3,87	1,07
2. Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilmemi sağladı	97	3,72	1,07
3. Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanabilmemi sağladı	97	3,71	1,12
4. Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilmemi sağladı	96	3,70	1,11
<b>ORTALAMA</b>	<b>97</b>	<b>3,75</b>	<b>1,09</b>

◆ Damla Bulut

ORTALAMA			
<b>b. Alan Eğitimi Bilgisine Yönelik Olarak</b>	97	3,95	1,08
5. Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilmemi sağladı	96	3,54	1,18
6. Öğretim teknolojilerinden yararlanabilmemi sağladı	95	3,75	1,10
7. Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilmemi sağladı	95	3,75	1,10
8. Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilmemi sağladı	95	3,80	1,07
9. Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilmemi sağladı	94	3,80	1,07
<b>ORTALAMA</b>	<b>95</b>	<b>3,77</b>	<b>1,12</b>
<b>B. ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNDE</b>			
<b>a. Planlamaya Yönelik Olarak</b>			
10. Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilmemi sağladı	95	3,83	1,15
11. Amaç ve hedef davranışları açık bir biçimde ifade edebilmemi sağladı	94	3,82	1,14
12. Hedef davranışlara uygun yöntem ve tekniklerle belirleyebilmemi sağladı	95	3,92	1,06
13. Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilmemi sağladı	95	3,92	1,08
14. Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilmemi sağladı	97	3,67	1,12
15. Konuyu önceki ve sonraki derslerle ilişkilendirebilmemi sağladı	94	3,80	1,09
<b>ORTALAMA</b>	<b>95</b>	<b>3,83</b>	<b>1,11</b>
<b>b. Öğretim Sürecine Yönelik Olarak</b>			
16. Çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini uygun biçimde kullanabilmemi sağladı	94	3,85	1,09
17. Zamanı verimli kullanabilmemi sağladı	96	3,75	1,06
18. Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilmemi sağladı	97	3,80	1,10
19. Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürebilmemi sağladı	96	3,86	1,07
20. Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanabilmemi sağladı	96	3,86	1,05
21. Özetleme ve uygun dönütler verebilmemi sağladı	96	3,79	1,06
22. Konuyu yaşamla ilişkilendirebilmemi sağladı	96	3,75	1,09
23. Hedef davranışlara ulaşma düzeyini değerlendirebilmemi sağladı	95	3,69	1,05
<b>ORTALAMA</b>	<b>96</b>	<b>3,79</b>	<b>1,07</b>
<b>c. Sınıf Yönetimine Yönelik Olarak</b>			
<i>a. Ders Başında</i>			
24. Derse uygun bir giriş yapabilmemi sağladı	96	3,93	1,08
25. Derse ilgi ve dikkati çekebilmemi sağladı	95	4,36	4,07
<b>ORTALAMA</b>	<b>96</b>	<b>4,15</b>	<b>2,58</b>
<i>b. Ders Süresinde</i>			
26. Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilmemi sağladı	97	3,76	1,15
27. Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilmemi sağladı	97	3,72	1,17
28. Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemler alabilmemi sağladı	95	3,57	1,15
1. Övgü ve yaptırımlardan yararlanabilmemi sağladı	97	3,81	1,14
<b>ORTALAMA</b>	<b>97</b>	<b>3,72</b>	<b>1,15</b>

ORTALAMA			
<i>c. Ders Sonunda</i>			
30. Dersi toparlayabilmemi sağladı	95	3,71	1,12
31. Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilmemi sağladı	96	3,98	1,05
32. Öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlayabilmemi sağladı	97	3,71	1,20
<b>ORTALAMA</b>	<b>96</b>	<b>3,80</b>	<b>1,12</b>
<b>d. İletişime Yönelik Olarak</b>			
33. Öğrencilerle etkili iletişim kurabilmemi sağladı	94	3,98	1,09
34. Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilmemi sağladı	95	3,72	1,20
35. Konuya uygun düşündürücü sorular sorabilmemi sağladı	97	3,80	1,16
36. Ses tonumu etkili biçimde kullanabilmemi sağladı	97	3,84	1,30
37. Öğrencileri ilgi ile dinlememi sağladı	93	3,92	1,18
38. Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilmemi sağladı	96	3,92	1,11
<b>ORTALAMA</b>	<b>95</b>	<b>3,86</b>	<b>1,17</b>
<b>C. DEĞERLENDİRME VE KAYIT TUTMADA</b>			
39. Uygun değerlendirme materyali hazırlayabilmemi sağladı	96	3,73	1,12
40. Öğrencilerin anlama düzeylerine göre dönütler verebilmemi sağladı	97	3,71	1,20
41. Öğrencilerin ürünlerini kısa sürede notlandırma ve ilgililere bildirebilmemi sağladı	97	3,61	1,17
42. Değerlendirme sonuçlarının kayıtlarını tutmamı sağladı	96	3,56	1,22
<b>ORTALAMA</b>	<b>97</b>	<b>3,65</b>	<b>1,18</b>
<b>D. DİĞER MESLEKİ YETERLİKLERDE</b>			
43. Mesleğim ile ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkında olmamı sağladı	97	3,57	1,23
44. Mesleki öneri ve eleştirilere açık olmamı sağladı	97	3,79	1,18
45. Okul etkinliklerine katılmamı sağladı	97	3,67	1,27
46. Kişisel ve mesleki davranışlarım ile çevreme iyi örnek olmamı sağladı	96	3,94	1,13
<b>ORTALAMA</b>	<b>97</b>	<b>3,74</b>	<b>1,20</b>
<b>GENEL ORTALAMA</b>	<b>96</b>	<b>3,79</b>	<b>1,19</b>

Tablo 3.1. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin;

- Konu alanı ve alan eğitimi kapsamında yer alan, konu alanı bilgisine ( $\bar{X}=3,75$ ) ve alan eğitimi bilgisine ( $\bar{X}=3,77$ ) yönelik olarak büyük ölçüde,
- Öğrenme-öğretme sürecinde planlamaya ( $\bar{X}=3,83$ ), öğretim sürecine ( $\bar{X}=3,79$ ), ders başında sınıf yönetimine ( $\bar{X}=4,15$ ), ders süresinde sınıf yönetimine ( $\bar{X}=3,72$ ), ders sonunda sınıf yönetimine ( $\bar{X}=3,80$ ) ve iletişime ( $\bar{X}=3,86$ ) yönelik olarak büyük ölçüde,
- Değerlendirme ve kayıt tutmaya ( $\bar{X}=3,65$ ) yönelik olarak büyük ölçüde,
- Diğer mesleki yeterliklere ( $\bar{X}=3,74$ ) yönelik olarak büyük ölçüde, öğretmenlik uygulaması dersine yansıdığını belirttikleri görülmektedir.

Ayrıca yine Tablo 3.1.'de müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin, konu alanı ve alan eğitimi, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme ve kayıt tutma ile diğer mesleki yeterliklerden olu-



◆ Damla Bulut

şan tüm boyutlarda ( $\bar{X}=3,79$ ) büyük ölçüde öğretmenlik uygulaması dersine yansımalarını belirttiikleri de görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin büyük ölçüde öğretmenlik uygulaması dersine yönelik olduğu, müzik öğretmeni adaylarının bu yeterlikleri öğretmenlik uygulaması dersinde büyük ölçüde kullandıkları ve dolayısıyla söz konusu yeterliklerin büyük ölçüde öğretmenlik uygulaması dersine yansıdığı söylenebilir.

**Tablo 3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımalarına Yönelik Görüşlerinin Öğrenim Görülen Üniversiteye Göre Farklılık Durumu**

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P	Anlam
Gruplar Arası	7215,377	2	3607,688	2,18	0,12	-
Grup İçi	81126,681	49	1655,647			

Tablo 3.2. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımalarına yönelik görüşleri arasında, öğrenim görülen üniversiteye göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir. Ancak, bazı maddelerde müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin öğrenim görülen üniversiteye göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu belirlenmiştir. Bu durum Tablo 3.2.1.'de gösterilmiştir.

**Tablo 3.2.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımalarına Yönelik Görüşlerinin Öğrenim Görülen Üniversiteye Göre Farklılık Durumu**

Görüşler	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P	Anlam
8. Görüş	Gruplar Arası	12,88	3	4,29	3,36	0,02*	2-4
	Grup İçi	116,32	91	1,28			
10. Görüş	Gruplar Arası	10,47	3	3,49	2,81	0,04*	1-4
	Grup İçi	112,84	91	1,24			
13. Görüş	Gruplar Arası	9,40	3	3,13	2,85	0,04*	2-4
	Grup İçi	99,93	91	1,10			
21. Görüş	Gruplar Arası	12,55	3	4,18	4,12	0,00*	2-3
	Grup İçi	93,29	92	1,01			
22. Görüş	Gruplar Arası	12,81	3	4,27	3,96	0,01*	2-3
	Grup İçi	99,19	92	1,08			
24. Görüş	Gruplar Arası	10,39	3	3,46	3,18	0,03*	2-4
	Grup İçi	100,10	92	1,09			
31. Görüş	Gruplar Arası	12,10	3	4,03	4,04	0,01*	2-3
	Grup İçi	91,86	92	0,99			2-4
37. Görüş	Gruplar Arası	14,76	3	4,92	3,85	0,01*	2-3
	Grup İçi	113,71	89	1,28			2-4
38. Görüş	Gruplar Arası	11,36	3	3,79	3,29	0,02*	2-4
	Grup İçi	105,98	92	1,15			4-2

(\*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir;  $p < 0,05$ ; (Üniversiteler = Niğde 1, Erzincan 2, Harran 3, Atatürk 4)

**Not:** Tabloda yer alan görüşlere yönelik açıklamalar Tablo 3.1.'de yer almaktadır. Ayrıca her görüşe ilişkin açıklama aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.2.1. incelendiğinde;

- 8. sırada yer alan “Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabil-memi sağladı” (0,05>0,02),
- 10. sırada yer alan “Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme-mi sağladı” (0,05>0,04),
- 13. sırada yer alan “Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilmemi sağladı” (0,05>0,04),
- 21. sırada yer alan “Özetleme ve uygun dönütler verebilmemi sağladı” (0,05>0,00),
- 22. sırada yer alan “Konuyu yaşamla ilişkilendirebilmemi sağladı” (0,05>0,01),
- 24. sırada yer alan “Derse uygun bir giriş yapabilmemi sağladı” (0,05>0,03),
- 31. sırada yer alan “Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilmemi sağ-ladı” (0,05>0,01),
- 37. sırada yer alan “Öğrencileri ilgi ile dinlememi sağladı” (0,05>0,01) ve
- 38. sırada yer alan “Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilmemi sağladı” (0,05>0,02) görüşlerinde anlamlı bir farklılık oluştuğu görülmektedir.

Buna yönelik aritmetik ortalamalar ise;

- 8. sırada yer alan “Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabil-memi sağladı” görüşünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,
- 10. sırada yer alan “Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme-mi sağladı” görüşünde Niğde Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,
- 13. sırada yer alan “Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilmemi sağladı” görüşünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni aday-larına göre,
- 21. sırada yer alan “Özetleme ve uygun dönütler verebilmemi sağladı” görü-şünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Harran Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,
- 22. sırada yer alan “Konuyu yaşamla ilişkilendirebilmemi sağladı” görüşün-de Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Harran Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,
- 24. sırada yer alan “Derse uygun bir giriş yapabilmemi sağladı” görüşünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,

◆ Damla Bulut

- 31. sırada yer alan “Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilmemi sağladı” görüşünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Harran Üniversitesinde ve Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,
- 37. sırada yer alan “Öğrencileri ilgi ile dinlememi sağladı” görüşünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Harran Üniversitesinde ve Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre,
- 38. sırada yer alan “Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilmemi sağladı” görüşünde Erzincan Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarına göre daha olumlu görüş belirttiklerini göstermektedir.

Bu durum, öğrenim görülen üniversitelerde, öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin içerik ve kazanımlar yönünden farklılaştığını düşündürmektedir. Dolayısıyla bu farklılığın müzik öğretmeni adaylarının görüşlerine etki ettiği ve ilgili derslerde kazanılan yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine farklı yansıdığı söylenebilir.

**Tablo 3.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımasına Yönelik Görüşlerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre Farklılık Durumu**

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P	Anlam
Gruplar Arası	522,11	2	261,057	0,15	0,87	-
Grup İçi	87819,94	49	1792,24			

Tablo 3.3. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımasına yönelik görüşleri arasında, mezun olunan lise türüne göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Bu durumun, mezun olunan lise türü ne olursa olsun müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine aynı derecede yaklaşıp yöneldiklerinden ve bu derslerde kazandıkları yeterliklerini aynı oranda öğretmenlik uygulaması dersine yansıtılabildiklerinden kaynaklandığı söylenebilir.

**Tablo 3.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımasına Yönelik Görüşlerinin Yaşa Göre Farklılık Durumu**

19-23 Yaş Arası			24 Yaş ve Üstü			t	p
f	X	ss	f	X	ss		
34	184,32	42,74	18	185,22	40,63	0,08	0,50

Tablo 3.4. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımasına yönelik görüşleri arasında, yaşa göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Bu durumun, yaşı ne olursa olsun müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derlerine aynı derecede yaklaşıp yöneldiklerinden ve bu derslerde kazandıkları yeterlikleri aynı oranda öğretmenlik uygulaması dersine yansıtabildiklerinden kaynaklandığı söylenebilir.

**Tablo 3.5 Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımaya Yönelik Görüşlerinin Cinsiyete Göre Farklılık Durumu**

Kız			Erkek			t	p
f	$\bar{X}$	ss	f	$\bar{X}$	ss		
27	185,26	35,92	25	183,96	47,77	0,11	0,28

Tablo 3.5. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımaya yönelik görüşleri arasında, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir. Ancak, bazı maddelerde müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu belirlenmiştir. Bu durum Tablo 3.5.1.'de gösterilmiştir.

**Tablo 3.5.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Kapsamında Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yansımaya Yönelik Görüşlerinin Cinsiyete Göre Farklılık Durumu**

Sorular	Kız			Erkek			t	P
	f	$\bar{X}$	ss	f	$\bar{X}$	ss		
10. Görüş	45	4,04	0,90	50	3,64	1,31	1,737	0,001*
13. Görüş	44	4,07	0,87	51	3,78	1,22	1,284	0,004*
14. Görüş	46	3,76	0,95	51	3,59	1,27	0,753	0,016*
17. Görüş	46	3,98	0,86	50	3,54	1,18	2,065	0,002*
18. Görüş	46	4,00	0,94	51	3,62	1,20	1,688	0,005*
20. Görüş	45	3,96	0,88	51	3,78	1,19	0,794	0,011*
24. Görüş	46	4,09	0,89	50	3,78	1,22	1,400	0,008*
26. Görüş	46	3,93	0,98	51	3,61	1,28	1,402	0,006*
27. Görüş	46	3,85	0,94	51	3,61	1,34	1,009	0,002*
31. Görüş	46	4,09	0,89	50	3,88	1,17	0,968	0,049*
38. Görüş	45	4,18	0,89	51	3,69	1,24	2,206	0,009*
39. Görüş	46	3,80	1,07	50	3,68	1,17	0,545	0,476
40. Görüş	46	3,89	1,04	51	3,55	1,32	1,412	0,034*
44. Görüş	46	3,83	1,00	51	3,76	1,32	0,256	0,032*
45. Görüş	46	3,78	1,05	51	3,57	1,45	0,826	0,002*
46. Görüş	46	4,11	0,88	50	3,78	1,31	1,430	0,007*

(\*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir;  $p < 0.05$

Not: Tabloda yer alan görüşlere yönelik açıklamalar Tablo 3.1.'de yer almaktadır. Ayrıca her görüşe ilişkin açıklama aşağıda verilmiştir.

◆ Damla Bulut

Tablo 3.5.1. incelendiğinde;

- 10. sırada yer alan “Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme mi sağladı” (0,05>0,001),
- 13. sırada yer alan “Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilmemi sağladı” (0,05>0,004),
- 14. sırada yer alan “Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilmemi sağladı” (0,05>0,016),
- 17. sırada yer alan “Zamanı verimli kullanabilmemi sağladı” (0,05>0,002),
- 18. sırada yer alan “Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilmemi sağladı” (0,05>0,005),
- 20. sırada yer alan “Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanabilmemi sağladı” (0,05>0,011),
- 24. sırada yer alan “Derse uygun bir giriş yapabilmemi sağladı” (0,05>0,008),
- 26. sırada yer alan “Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilmemi sağladı” (0,05>0,006),
- 27. sırada yer alan “Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilmemi sağladı” (0,05>0,002),
- 31. sırada yer alan “Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilmemi sağladı” (0,05>0,049),
- 38. sırada yer alan “Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilmemi sağladı” (0,05>0,009),
- 40. sırada yer alan “Öğrencilerin anlama düzeylerine göre dönütler verebilmemi sağladı” (0,05>0,034),
- 44. sırada yer alan “Mesleki öneri ve eleştirilere açık olmamı sağladı” (0,05>0,032),
- 45. sırada yer alan “Okul etkinliklerine katılmamı sağladı” (0,05>0,002),
- 46. sırada yer alan “Kişisel ve mesleki davranışlarım ile çevreme iyi örnek olmamı sağladı” (0,05>0,007), görüşlerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Buna yönelik aritmetik ortalamalar ise;

- 10. sırada yer alan “Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme mi sağladı”,
- 13. sırada yer alan “Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlayabilmemi sağladı”,
- 14. sırada yer alan “Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilmemi sağladı”,
- 17. sırada yer alan “Zamanı verimli kullanabilmemi sağladı”,

- 18. sırada yer alan “Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilmemi sağladı”,
- 20. sırada yer alan “Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanabilmemi sağladı”,
- 24. sırada yer alan “Derse uygun bir giriş yapabilmemi sağladı”,
- 26. sırada yer alan “Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilmemi sağladı”,
- 27. sırada yer alan “Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilmemi sağladı”,
- 31. sırada yer alan “Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilmemi sağladı”,
- 38. sırada yer alan “Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilmemi sağladı”,
- 40. sırada yer alan “Öğrencilerin anlama düzeylerine göre dönütler verebilmemi sağladı”,
- 44. sırada yer alan “Mesleki öneri ve eleştirilere açık olmamı sağladı”,
- 45. sırada yer alan “Okul etkinliklerine katılmamı sağladı” ve
- 46. sırada yer alan “Kişisel ve mesleki davranışlarım ile çevreme iyi örnek olmamı sağladı”, görüşlerinde, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha olumlu görüş belirttiklerini göstermektedir.

Bu durum, kız öğrencilerin öğretmenlik meslek bilgisi derslerine ilgi, istek ve yönelimlerinin erkek öğrencilere oranla daha fazla olduğunu düşündürmektedir. Dolayısıyla, kız öğrencilerin ilgili derslerde kazandıkları yeterlikleri öğretmenlik uygulaması dersine, erkek öğrencilere oranla daha olumlu yansıttıkları söylenebilir.

### Sonuç ve Öneriler

Araştırma bulguları doğrultusunda müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin:

1. Konu alanı ve alan eğitimi kapsamında yer alan, konu alanı bilgisine ve alan eğitimi bilgisine yönelik olarak büyük ölçüde,
2. Öğrenme-öğretme sürecinde planlamaya, öğretim sürecine, ders başında sınıf yönetimine, ders süresinde sınıf yönetimine, ders sonunda sınıf yönetimine ve iletişime yönelik olarak büyük ölçüde,
3. Değerlendirme ve kayıt tutmaya yönelik olarak büyük ölçüde,
4. Diğer mesleki yeterliklere yönelik olarak büyük ölçüde, öğretmenlik uygulaması dersine yansıdığı,
5. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin, konu alanı ve alan eğitimi, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme ve kayıt tutma ile diğer mesleki yeterliklerden oluşan tüm boyutlarda büyük ölçüde öğretmenlik uygulaması dersine yansıdığı,

◆ Damla Bulut

6. Müzik öğretmeni adaylarının lisans programında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin öğretmenlik uygulaması dersine yansımaya yönelik görüşleri arasında öğrenim görülen üniversiteye ve cinsiyete göre anlamlı farklılık olduğu, sonuçları ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçları doğrultusunda yapılan öneriler aşağıda verilmiştir.

- Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri kapsamında kazandıkları yeterliklerin, konu alanı ve alan eğitimi, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme ve kayıt tutma ile diğer mesleki yeterliklerden oluşan tüm boyutlarda tamamen öğretmenlik uygulaması dersine yansımaları için, ilgili derslerin içeriklerinin ve işlenişlerinin gözden geçirilmesi, eksiklikler ile aksayan yönlerin tespit edilerek giderilmelidir.
- Müzik öğretmeni adaylarının, öğretmenlik meslek bilgisine yönelik olarak daha etkin ve yeterli bir donanımına sahip olmaları için öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde kazanılan yeterlikleri geliştirmelerine ve pekiştirmelerine yönelik uygulamalı etkinlikler ile öğretmenlik uygulamasına hazırlık yapılmaları sağlanmalıdır.
- Müzik öğretmeni adaylarının konu alanı ve alan eğitimi, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme ve kayıt tutma ile diğer mesleki yeterliklerden oluşan tüm boyutlarda öğretmenlik meslek bilgisini edinme düzeylerinin öğretmenlik meslek bilgisi kapsamına giren her bir ders için ayrı ayrı tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile kazandırılmak istenen yeterlikleri hiçbir fark gözetmeksizin her üniversitede aynen kazanabilmeleri için gerekli olan tespit, inceleme ve değerlendirmeler yapılmalıdır.

**Kaynakça**

- AKBAŞLI, Sait vd., (2009). **Eğitim Bilimine Giriş**, Editör: Kasım Kiroğlu ve Cevat Elma, Pegem Akademi, Ankara.
- BÜYÜKKARAGÖZ Savaş ve ÇİVİ Cuma (1997). **Genel Öğretim Metotları**, Öz Eğitim Yayınları, İstanbul.
- CELEP, Cevat vd., (2005). **Meslek Olarak Öğretmenlik**, Anı Yayıncılık, Ankara.
- ERTUĞRUL, Halit (2006). **Öğretmenin Başarı Kılavuzu**, Nesil Yayınları, İstanbul.
- GÖKÇE, Erten ve DEMİRHAN, Canay (2005). "Öğretmen Eğitiminde Yenilikçi Bir Yaklaşım mı Yoksa Geleneksel Bir Anlayış mı?", **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt. 38, Sayı. 2, ss.187-195.
- KARADÜZ, Adnan vd., (2009). "Eğitim Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Görüşlerine Göre Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Etkililik Düzeyi", **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt. 6, Sayı. 11, ss.442-455.
- KILIÇ, İlğım (2007). **Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin "Özel Öğretim Yöntemleri" Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin "Öğretmenlik Uygulaması"nda Kullanım Açısından Değerlendirilmesi**, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla vd, (2000). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- SAZAK, Nilgün (2003). "Müzik Öğretmenliği A.B.D. Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Uygulama Dersindeki Yeterliklere İlişkin Kendilerini Değerlendirmeleri (A.İ.B.Ü.Örneği)", **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu**, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- SÜER, Rıdvan (1980). **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim**, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- ŞAHİN, Çavuş (2005). "Öğretmenlik Uygulaması Dersinde Öğrenme-Öğretme Sürecinin Cinsiyet Açısından Değerlendirilmesi", **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt.5, Sayı. 1, ss.271-289.
- ŞİŞMAN, Mehmet ve ACAT, M. Bahaddin (2003). "Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarının Öğretmenlik Mesleğinin Algılanmasındaki Etkisi", **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt. 13, Sayı. 1, ss.235-250.
- TÜRKOĞLU, Adil (2005). **109 Soruda Öğretmenlik Meslek Bilgisine Giriş**, Kare Yayınları, İstanbul.
- UÇAN, Ali (2010). **Başöğretmen Atatürk ve Cumhuriyet Öğretmeni**, Anı Yayıncılık, Ankara.
- YÖK (1998) **Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi**, Yüksek Öğretim Kurulu Yayınları Ankara.
- YÖK, (2007). **Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007)**, , Ankara.
- YÖK, (2010). Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu, <http://www.yok.gov.tr/content/view/505/lang,tr/> (Erişim tarihi: 08.04.2010).
- YÖK, (2011). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Ders İçerikleri, [http://www.yok.gov.tr/component/option,com\\_docman/task,cat\\_view/gid,134/Itemid,215/](http://www.yok.gov.tr/component/option,com_docman/task,cat_view/gid,134/Itemid,215/), (Erişim Tarihi: 03. 11. 2011).



# UTILITY OF QUALIFICATION WHICH IS ACHIEVED BY MUSIC TEACHER CANDIDATES IN THE SCOPE OF PROFESSIONAL TEACHING KNOWLEDGE FOR PROFESSIONAL TEACHING COURSE APPLICATION

---

**Damla BULUT\***

## **Abstract**

The aim of this study is to determine the opinions of music teacher candidates at the music education departments about the utility of qualification which is achieved by candidates in the scope of professional teaching course knowledge in undergraduate program, for professional teaching application. Furthermore, it is interrogated whether the opinions of music teacher candidates differ from each other according to variable factors such as university, graduated high school, age and the gender. In the scope of appointed aim, related inputs have been obtained with literature review and inquiry sample group survey. On the basis of research findings, it is concluded that the qualification which is achieved by candidates in the scope of professional teaching course knowledge in undergraduate program, brings benefit for teaching application, and university and gender cause differences between opinions of teacher candidates.

**Key Words:** Music Education, Music Teacher, Undergraduate Programme, Professional Teaching Knowledge, Professional Teaching Course Application

---

\* Assoc. Prof. Dr.; Nigde University, Faculty of Education, Department of fine Arts Music Teaching Program